

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 7. lib. Exodi, in quo describitur Moysis assumptio in Deum Pharaonis: mutatio aquæ fluminis in sanguinem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

salutem necessariis te instructum, eò certius salvarem. *Ego sum vita.* Corpus meum in cibum tibi obtuli, ut eò dignè refectus viveres in æternum, & post tanta gratiarum effusa in te flumina conqueri cogor: *Ego sum Jesus, quem tu persequeris?* quid ad has querelas respondebit Christianus; nonne totò corpore tremens, ac stupens, horribili ejulatu suam execrabitur perfidiam?

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 7. lib. Exodi, in quo describitur Moysis assumptio in Deum Pharaonis: mutatio aquæ fluminis in sanguinem.

Considera 1. **Q**uomodò Moyses, qui paulò ante linguæ suæ balbutientis defectum fuerat contestatus, eà dignitate efferatur à Deo, ut non tantum *Judex*, sed *Deus* Pharaonis constituitur. Verba S. Scripturæ sunt, v. 1. h. cap. *Ecce! constitui te Deum Pharaonis, & Aaron frater tuus erit Propheta tuus.* Ita sanè dignitate & honore neminem digniorem habet Deus, quàm qui se illò indignum reputaverit. *bona humilitas, ait S. Ambros. in Psal. 118. Serm. 14. quæ nihil appetendò, quod contemnit, adipiscitur,* dum Gedeon ab Angelo proclamatur Dux universi populi, respondet *Judicium 6. In quo liberabo Israël? ecce familia mea infima est in Manasse, & ego minimus in domo patris mei.* Joannes Baptista declaratur maximus inter natos mulierum *Joan. 1. qui tamen indignum se profitetur, ut Christo solvat corrigiam calceamentorum.* Petrus à Christo in Petram, & totius Ecclesiæ militantis caput eligitur, qui tamen *Lucæ 5. clamat: Exi à me Domine, quia peccator ego sum.* Videbantur quidem Magi Ægyptiaci non solum primos inter homines, sed inter ipsos Deos ponendi, dum occultâ Dæmonis virtute virgas suas in serpentes convertere sunt visi: sed cum id prodigii non absque grandi superbia & elatione animi factum sit ab illis; hinc unica virga humillimi Moysis omnes eorum virgas devoravit *hujus cap. v. 13.* Sic Deo nihil frequentius est: quàm superbis resistere, humilibus autem dare gratiam & gloriam. Noverat hoc Philippus II. Hispaniæ Rex, & hinc in emblemate sibi pilam depingi voluit quæ jactata in altum, in humum delapsa resilliebat cum hac inscriptione: *Percussa, & suppressa elevor.* Deipara Virgo Brigittam Christo filio suo commendatura, ut eam cœlestibus repleret donis, audiit

audiit ab illo : qui quærit sublimia, necesse est, ut prius agat fortia, & exerceat humilia. Tria igitur ei sunt necessaria, inter quæ primum humilitas, per quam sublimitas obtinetur &c. purpura ascendit ad regalem ornatum ; at constat illam ex profundissimo pelago prius extrahendam esse. Propheta Regius describens Portenta divinæ manus exclamat Psal. 134. *Educens nubes ab extremo terra.* Quid ? tam speciosus ille cœlorum ornatus, tot variis coloribus tinctus, ex infimis & abjectissimis terræ angulis latebrisque prodeat ? cur non ex media saltem aëris regione ? S. August. cum S. Hilario respondent quærenti : per illas nubes intelligi Apostolos, Prophetas, Prædicatoresque : Origines verò omnes Electos Dei, qui ab infima & vili, hoc est à profunda humilitate, ob quam se vilissimos æstimant, velut nubes sublevantur ad cœlestem Paradisum. Verba præfati Origenis sunt in Jerem. *Video : quomodo ab extremis terra educat Deus has corporeas nubes propterea si velimus nubes fieri, ad quas perveniat veritas Dei, novissimi omnium siamus : nam inquit psalmus : Veritas tua usque ad nubes.* Non potuisset Christus dicere se *Alpha*, nisi dixisset se pariter *Omega*. Non potuisset vocare se *Principium*, nisi vocasset se pariter *Finem*. Non potuisset *Assessor* fieri paternæ dexteræ, nisi descendisset ad inferos. Non potuisset assequi *Nomen*, quod est super omne nomen, nisi prius tulisset nomen vermis. Quare ô Christiana anima ! exaltari si cupis, obsecunda monitis Prophetæ Psal. 95, cantantis : *Tollite hostias, & introite in atria ejus.* & quænam hæ hostiæ, quæ ad Paradisum usque sublevant ? reponit S. August. in hunc locum scribens : *Cor humile. Et ideo si velis adeo sublevari : cum humili corde intra in domum Dei, & cum hostia intrasti ; si autem superbus es, inanis intras.*

N. 86. *Considera 2.* Quam severè Talionis pœnam vindex scelerum Deus exigat : dum per Virgam Moysis extentam super flumen, in quod projecti antea fuerant parvuli suffocandi, omnes aquæ miraculosâ metamorphosî in sanguinem transiêre : quò factò coacti sunt Ægyptii locò aquæ bibere sanguinem. Sic Goliath eodem ense, quem in caput Davidis strinxerat, proprium perdidit caput. Sic Aman ex eodem patibulo, quod Mardocheo erexerat, pendere visus est. Sic eodem igne, quem tribus pueris carnifices Babylonici succenderant, consumpti sunt. Purpuratus ille Euclio, licet totus flammis immerfus sederet, linguæ tamen solius pœnam conquerebatur. Cautam hujus detegit S. Chrysologus Serm. 12, dicens : *Si te gehenna flamma comple-*
ctitur,

Aitur, quare solius lingua astibus desideras subveniri? quid fitis extremi digiti guttam, quam si vel solam dedisses pauperi, non fitires? annò supra millesimum octogesimo quartò Henricus III. Imperator Romæ commorans, in Aventinum montem se recepit, Deoque Sacrisque vacare cupiens impensius, B. V. Mariæ ædes sæpius frequentaverat; cum ecce! nescio quò malò instigatus genio, homuncio quidam infima de plebe ei mortem moliri, ingensque saxum in transeuntis caput provolvere cogitabat; sed illico pœnam talionis sensurus, necem quam Imperatori paraverat, ipse subit: movens enim saxum, cujus oneri regendo par non erat, præceps cum ipsa mole devolvitur, & perit, illud Siracidis dictum suò testatus exemplò verissimum esse: *Qui volvit lapidem, revertetur ad eum.* Proverb. 26. Ita Deus æquissimum agit Judicem non Tyrannum, dum isthoc pœnarum genere utitur ad vindicanda scelera: quid enim justius: quàm illis ipsi confodi jaculis, quibus proximum inimica manus confoderat? quid justius, quàm eò confundi ferrò, quod quis in alterius caput strinxerat? quid justius: quàm illum spoliari divitiis, qui rapuit alienas? Justissimam hanc velut exactissimam jam pridem decantavit Vates regius Psal. 7. *Convertetur dolor ejus in caput ejus, & in verticem ipsius iniquitas ejus descendet.* Vide ergè Christiane Lector: ne illud ipsum malum, quod stimulantem irâ vel invidiâ proximo inferre paras, in tuum redundet caput, & non sit instar illius gladii, de quo citatus asserit Propheta: *Gladius eorum intret in corda ipsorum.* Psal. 36.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 8. lib. Exodi, in quo describitur Plaga ranarum, muscarum, & irriti conatus Magorum &c.

Considera: **P**Lurimos peccatores imitari Pharaonem, qui avidè quidem cupiunt à *Rana* malæ conscientie liberari, sed hoc grande negotium procrastinant, dum pœnitentiam differunt de die in diem, de Festo in Festum. Per fervidas Moyſis preces liberandus à *Ranis* Pharao, non jam præsentem, quò actu cruciabatur, diem, sed futurum petiit: quis hanc non damnet amentiam? posse illâ adhuc horâ, quâ tormentum hoc gravissimum patiebatur, liberari, & velle expectare crastinum? *Quid in crastinum differs, contra peccatorem Pharaonis*